



ALLMÄNNA BESTÄMMELSER AV ÅR 1957

för leveranser till försvarets myndigheter

Bestämmelserna, som upprättats efter samråd mellan försvaret tillhörande myndigheter och Sveriges Industriförbund, är avsedda att, i den mån så uttryckligen anges i avtalet, lända till efterrättelse vid leveranser till försvarets myndigheter.

Inledning

1. Dessa allmänna leveransbestämmelser skall äga tillämpning i den mån de icke ändras genom skriftlig överenskommelse mellan parterna. Av anbudsgivare angivna särskilda leveransbestämmelser gäller endast försåvitt dessa bekräftats i beställningen. Ändring av villkoren i det särskilda avtalet skall ske skriftligen.

Ritningar och tekniska handlingar

2. Alla ritningar och tekniska handlingar för tillverkning av godset eller del därav, vilka av säljaren överlämnats till köparen före eller efter avtalets slutande, förbliver säljarens egendom.

Köparen skall äga rätt att använda, kopiera eller reproducera sådana handlingar i den utsträckning detta är erforderligt för kontroll av leveransen eller del därav eller för dennas rätta utnyttjande hos köparen.

Utan säljarens medgivande får de icke i vidare mån användas av köparen, kopieras eller reproduceras eller — såvida annat icke följer av lag eller förordning — utlämnas till eller bringas till tredje mans kännedom.

3. Alla ritningar och tekniska handlingar för tillverkning av godset eller del därav, vilka av köparen överlämnats till säljaren före eller efter avtalets slutande, förbliver köparens egendom. De får icke utan köparens medgivande användas av säljaren eller för annat än internt bruk i samband med avgivande av anbud till försvaret eller för arbetets utförande kopieras eller reproduceras.

4. På köparens begäran skall säljaren senast vid den i punkt 20 angivna garantitidens början kostnadsfritt tillhandahålla köparen tillräckligt utförliga uppgifter och ritningar för att köparen skall kunna ombesörja montage, igångsättning, drift och underhåll (inbegripet löpande reparationer) av godsets alla delar. Härifrån är undantagna sådana ritningar, som uteslutande är avsedda för tillverkning av godset.

De i punkt 2 angivna inskränkningarna i fråga om användningen av ritningar och tekniska handlingar för tillverkning av godset eller del därav äger icke tillämpning på i förevarande punkt omnämnda uppgifter och ritningar.

Råvaror, Verktyg m m

5. Av köparen tillhandahållna råvaror, halvfabrikat, verktyg, mätdon, emballage m m skall, därest annat icke överenskommit, levereras fritt säljarens närmaste järnvägsstation eller hamn. Efter mottagandet skall säljaren omgående insända mottagningsbevis. För genom våda uppkommen skada på vad sålunda tillhandahållits är säljaren icke ansvarig och behöves därför icke teckna försäkring. Det åligger säljaren att tillse, att godset endast användes för köparens räkning samt att materialåtgången begränsas till den oundgängligen nödvändiga. Godset skall förvaras avskilt från andra varor eller genom påsatt märke, skylt e d angivas vara köparens egendom.

Då tillverkningen avslutats eller eljest då köparen så påyrkar, skall säljaren redovisa det mottagna godset.

Andra än i första stycket angivna verktyg och modeller, som använts för tillverkning av godset, förbliver säljarens egendom, såvida annat icke överenskommit.

Förpackning

6. Godsets förpackning och kostnaderna härför regleras i enlighet med de villkor, som överenskommit i avtalet.

För transportförsäkring, som tecknas av säljaren, utgår icke ersättning, såvida icke annan överenskommelse träffats.

Kontroll

7. Innan godset framlägges för köparens kontroll skall det vara kontrollerat av säljaren och befunnet vara i enlighet med i ritningar, beskrivningar, specifikationer eller i andra handlingar angivna fordringar. Därest tekniska bestämmelser för provning i form av metodbeskrivningar, normer etc icke angivits i avtalet, skall provningen utföras i överensstämmelse med de normer, som allmänt tillämpas inom vederbörande bransch.

Över den kontroll, som särskilt avtalats, skall säljaren upprätta och tillhandahålla köparen provningsintyg (attester, certifikat) utvisande arten, omfattningen och resultaten av företagna prov.

Säljaren är skyldig att på begäran under tillverkningens gång samt vid leverans lämna köparens kontrollant alla upplysningar, som erfordras för att bedöma godsets kvalitet, i den mån de icke röjer tillverkningshemligheter.

Säljaren är ansvarig för underleverantörs material och arbete som för sitt eget.

8. Om gemensam provning särskilt avtalats, skall säljaren i god tid underätta köparen om tidpunkt och plats för sådan provning.

9. Om köparen utför i avtalet angiven provning hos säljaren, skall detta regelmässigt ske under normal arbetstid. Därest annat icke överenskommit, skall säljaren härvid kostnadsfritt tillhandahålla erforderliga mätdon, verktyg, provningsanordningar och lokaler jämte erforderlig personal för provningens genomförande samt bestrida alla övriga kostnader för denna provning med undantag av personliga utgifter för köparens kontrollant.

Köparen äger rätt att i samråd med säljaren kontrollera sålunda tillhandahållna mätdon, verktyg och provningsanordningar.

Förutom i avtalet angiven provning äger köparen rätt att kontrollera, att godset överensstämmer med i ritningar, beskrivningar, specifikationer eller i andra handlingar angivna fordringar. För dylik kontroll skall säljaren ställa erforderlig lokal och handräkningspersonal till kontrollantens föfogande.

10. Om vid kontroll gods avvisas på grund av att det icke fyller avtalade fordringar, skall efter anvisningen vidtagna åtgärder och erhållna resultat särskilt redovisas, innan godset ånyo framlägges för köparens kontroll. Ny kontroll skall dock normalt icke påfordras, om felet varit obetydligt.

11. Säljaren skall underrätta köparen senast en vecka i förväg om den dag, då godset beräknas vara leveransklart. Köparens kontrollant skall inom 14 dagar räknat från samma dag infinna sig för att utföra kontroll. Sker ej så har säljaren rätt att avsända godset, sedan han tillställt köparen bevis om att godset vid säljarens kontroll befunnits leveransgillt.

Leveranstid

12. Såvida annat icke överenskommit, skall leveranstiden räknas från den senaste av följande tidpunkter:

a) dagen för avtalets slutande,
b) dagen då säljaren erhåller sådant underlag i form av ritningar, beskrivningar, specifikationer eller andra handlingar ävensom modeller och verktyg, som köparen enligt avtalet skall tillhandahålla och som oundgängligen erfordras för påbörjandet av tillverkningen.

13. Såvida annat icke överenskommit skall, under förutsättning att godset icke avvisas, såsom leveransdag anses

a) om köparens kontroll sker hos säljaren, den dag då godset enligt underrättelse från säljaren är färdigt för leveranskontroll,
b) om köparens kontroll sker hos mottagaren, den dag då godset avsänts, eller, i de fall mottagaren anmält förhinder mottaga godset, den dag detta anmälts färdigt för avsändning.

Som leveransdag får dock icke utan köparens medgivande i något fall anses tidigare dag, än som överenskommit i avtalet.

Leveransförsening

14. Finner säljaren att leveranstiden icke kan hållas eller får han skäligen anledning antaga detta, skall han utan uppskov göra skriftlig anmälan härom till köparen med angivande av skäl till förseningen samt därvid föreslå förlängd leveranstid.

Beror förseningen på någon i punkt 29 angiven omständighet eller någon köparens handling eller underlåtenhet skall leveranstiden efter anmälan som i första stycket sägs förlängas med tid, som under hänsynstagande till alla omständigheter i saken må anses skäligen. Denna bestämmelse äger tillämpning, oavsett om orsaken till dröjsmålet inträffar under den ursprungliga leverans-

tiden eller under den enligt detta stycke förlängda leveranstiden. Köparen äger dock hävningsrätt enligt punkt 15.

15. Förseñas leverans (delleverans) på grund av väsentligt åsidosättande av säljarens avtalsenliga åtaganden, äger köparen, såvida icke dröjsmålet är av ringa betydelse, häva avtalet. I sådant fall är köparen berättigad till ersättning motsvarande skillnaden mellan å ena sidan köparens kostnad för att få leveransen utförd på annat håll och å andra sidan den med säljaren överenskomna köpskillingen.

Förseñas leverans (delleverans) i annat fall än i första stycket sägs med mer än $\frac{1}{3}$ av den ursprungligen avtalade leveranstiden, eller, oavsett dennas längd, med mer än 9 månader — och har denna försening icke förorsakats av någon köparens handling eller underlåtenhet — äger köparen genom skriftligt meddelande till säljaren häva avtalet i fråga om den förseñade leveransen (delleveransen). Därest leverans skall ske i olika poster, som står i det sammanhang, att det skulle lända köparen till väsentligt förfång att delvis vidbliva köpet, må avtalet dock i sin helhet hävas.

Därest köparen häver avtalet i enlighet med andra stycket i denna punkt äger säljaren, i de fall leveransförseningen beror på omständighet, som i punkt 29 sägs, utfå ersättning för de kostnader, som han intill tidpunkten för avtalets hävande nedlagt för leveransens fullgörande.

16. Därest säljaren icke fullgör leveransen inom den avtalade tiden, äger köparen på förskott, där ränta icke avtalats, från och med dagen för dröjsmålet inträdande fordra ränta motsvarande Riksgäldskontorets ränta på den rörliga krediten. Ränta utgår icke under den med stöd av bestämmelserna i andra stycket punkt 14 utsträckt tiden, såvida icke köparen med hänsyn till särskilda omständigheter gjort förbehåll om ränta vid förlängning av leveranstiden.

17. Därest leverans (delleverans) icke skulle ha fullgjorts inom avtalad tid och leveranstiden icke förlängts jämlikt andra stycket punkt 14, är köparen berättigad att vid betalningen för den förseñade delen av leveransen göra avdrag beräknat efter

.....
.....
.....
dock maximerat till % av värdet av den förseñade leveransen (delleveransen). (Denna punkt gäller endast om den är ifylld.)

Betalning

18. För erhållande av betalning skall säljaren, sedan leverans (delleverans) blivit fullgjord, till köparen insända räkning jämte kopia därav samt avsändnings- eller mottagningsbevis.

Av säljaren förskottade fraktkostnader överstigande 50 kronor skall styrkas genom fraktsedelsdubblett eller motsvarande originalverifikation.

Betalning skall erläggas inom 30 dagar, sedan leverans (delleverans) blivit på föreskrivet sätt fullgjord samt bevis därom jämte faktura inkommit till köparen.

Garanti

19. Säljaren förbinder sig, att i enlighet med vad här nedan i punkt 20—28 stadgas, avhjälpa alla genom bristfälligheter i konstruktion, material eller tillverkning uppkommande fel.

20. Såvida annat icke överenskommits, avser säljarens ansvar endast fel, som visar sig inom ett år räknat från leveransdagen. Om mottagaren anmält förhinder att mottaga godset den dag säljaren erbjuder sig att tillhandahålla detsamma, skall tiden för säljarens ansvar räknas från sistnämnda dag, dock icke från tidigare dag än i avtalet bestämd leveransdag.

21. I enlighet med punkt 19 i utbyte levererade eller omgjorda delar garanteras på samma villkor och under samma förutsättningar, som gäller för det ursprungliga godset under en tid av ett år. Denna bestämmelse äger icke tillämpning på godsets övriga delar, för vilka garantitiden förlänges allenast med tid under vilken godset varit obrukbart till följd av fel, som avses i punkt 19.

22. Efter att från köparen ha mottagit skriftligt meddelande om fel, som avses i punkt 19, skall säljaren avhjälpa felet med all skyndsamhet och — utom i de fall som avses i punkt 23 — på egen bekostnad. Är felet av sådan art, att det icke är lämpligt att utföra reparationerna på uppställningsplatsen, skall köparen för reparation eller utbyte till säljaren återsända del, på vilken yppats fel, som avses i punkt 19. Genom att till köparen avlämna sådan vederbörligen reparerad eller i utbyte levererad fullgod del skall säljaren anses ha fullgjort sina förpliktelser enligt denna punkt med avseende på den felaktiga delen.

23. Såvida annat icke överenskommits, skall köparen bära kostnaden och stå risken för transporten av felaktiga delar ävensom av reparerade eller i utbyte levererade delar mellan uppställningsplatsen och en av följande platser:

a) säljarens fabrik, om avtalet gäller »från fabrik» eller »fritt banvagn»,

b) den ort varifrån säljaren avsänt godset, om avtalet gäller for, fot, fob, fas, cif eller c&f.

24. Därest säljaren vägrar fullgöra sina förpliktelser enligt punkt 22 eller, oaktat anmodan, underlåter att med vederbörlig skyndsamhet vidtaga erforderliga åtgärder, äger köparen låta utföra nödvändiga reparationer på säljarens risk och bekostnad, förutsatt att han därvid förfar med omdöme.

25. Säljarens ansvar avser icke fel, som beror på av köparen tillhandahållet gods eller på av denne föreskriven konstruktion. Finer dock säljaren det vara förenat med betydande olägenhet eller eljest uppenbart olämpligt att tillverka gods enligt sålunda förelagt underlag, åligger det honom att snarast göra anmälan därom till köparen.

26. Säljarens ansvar avser allenast fel, som uppstår under de i avtalet förutsedda arbetsförhållandena och vid riktig användning. Det omfattar icke fel förorsakade av bristfälligt underhåll, felaktig lagring eller oriktig montering från köparens sida, ändringar utan säljarens skriftliga medgivande, av köparen oriktig utförda reparationer eller normal förslitning eller försämring.

27. Därest annat icke avtalats, är säljaren icke skyldig att gentemot köparen utgiva någon som helst ersättning vare sig för personskada eller för skada på egendom, som icke omfattas av avtalet, för utebliven vinst eller för andra indirekta skador, såvida icke framgår av omständigheterna, att säljaren gjort sig skyldig till grov vårdslöshet.

28. Oavsett vad som stadgas i punkt 19—27 gäller säljarens garantiförpliktelser icke för någon del av godset längre än 2 år från den ursprungliga garantitidens början, såvida annat icke avtalats.

Befrielsegrunder (force majeure)

29. Följande omständigheter skall anses utgöra befrielsegrunder, därest de inträffar sedan avtalet slutits och hindrar dess fullgörande samt ej bort av säljaren tagas i beräkning vid avtalets ingående: arbetskonflikt och varje annan omständighet såsom eldsvåda, krig, mobilisering eller oförutsedda militärinkallelser av motsvarande omfattning, rekvisition, beslag, uppror och upplöpp, allmän brist på kvalificerad arbetskraft, knapphet på transportmedel, allmän varuknapphet, inskränkningar i fråga om drivkraft samt försening av leveranser från underleverantör till följd av sådan omständighet, som avses i denna punkt, när säljare eller underleverantör icke kan råda däröver. Köparen bibehålles dock vid sin rätt enligt punkt 15.

Vad ovan sagts skall äga motsvarande tillämpning beträffande råvaror m m, som köparen jämlikt punkt 5 skall tillhandahålla.

Begränsning av skada

30. Det åligger part, som gör gällande att avtalsbrott föreligger, att vidtaga alla erforderliga åtgärder för att begränsa uppkommande skada, såvida han kan göra detta utan oskälig kostnad eller olägenhet.

Sekretess

31. I fråga om hemligstämplade handlingar erinras om gällande sekretessföreskrifter.

32. Säljaren är skyldig iakttaga tystlåtenhet beträffande leveransen. Färdigt gods och gods under arbete, som icke ingår i säljarens normala produktion, må icke av säljaren utan köparens skriftliga medgivande i original eller avbildning utställas eller demonstreras för utomstående.

33. Köparen är skyldig att ålägga kontrollant eller annan representant för köparen, som erhållit tillträde till verkstad eller annan plats, där tillverkningen bedrivs, att icke utnyttja eller obehörigen yppa de arbets- eller tillverkningsmetoder, varav han därvid kan komma att erhålla del, samt att i övrigt iakttaga tystlåtenhet beträffande förhållande hos säljaren. Därest kontrollant eller annan representant för köparen lämnar uppgifter i nu angivna hänseenden till köparen, är denne likaledes skyldig att iakttaga motsvarande tystlåtenhet.

I övrigt gällande bestämmelser

34. För leveransen gäller i övrigt 1952 års upphandlingskungörelse (SFS 1952:496) i tillämpliga delar. (Se särskilt §§ 24, 27, 30 och 31.)*)

Köparen må överlåta beställningen å annan svensk statlig myndighet.

Säljaren äger icke utan köparens skriftliga medgivande sätta annan i sitt ställe.

*) FMV anmärkning: Ersatt genom ny upphandlingsförordning — tidigare upphandlingskungörelse — (SFS 1986:366), Riksrevisionsverkets föreskrifter till upphandlingsförordningen (SFS 1986:612) och Riksrevisionsverkets allmänna råd 1986-06-26 till förordningen med därtill hörande föreskrifter jämte kommentarer.